

Dnro 4022 / 3560-2008

Toimiva metsä hankkeen vuosiraportti ajalta 1.1.—31.12.2011

- 1 Hankkeen hallinnoijana ja toteuttajana toimii Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa, yhteistyökumppanina on Pohjois-Pohjanmaan maanmittaustoimisto. Hankealueena on Pohjois-Pohjanmaan maakunta. Hanke on rahoitettu Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmasta ja se toteuttaa toimintalinjaa 1 ja sen toimenpidettä 111: ”Maa- ja metsätalouden kilpailukykyyn parantaminen. Ammatillista koulutusta ja tiedotusta koskevat toimet/Tiedotushanke”.
- 2 Hankkeen nimi ja tunnus: Toimiva metsä – Metsätilusjärjestely- ja yhteismetsähanke, hankenumero 6404
- 3 Yhteenveto hankkeesta:

Metsänomistuksen pirstoutuminen on vakava ongelma kannattavalle metsätaloudelle. Omistuksen pirstoutuminen koskee koko maata, ainoastaan yhteisomistustilojen osuus on suurempi Pohjois-Pohjanmaalla kuin muualla maassa. Kiinteistörakenteen pirstoutuneisuus on vaikeampi ongelma muuhun maahan nähden lähes koko maakunnan alueella. Nauhamaisten kapeiden sarkarakenteiden lisäksi monin paikoin niitä rikkovat hankalan muotoiset niittypalstat. Hankkeessa tiedotetaan metsänomistajille ja metsäalan toimijoille keinoista, millä tilannetta voitaisiin parantaa. Keinoiksi tarjotaan metsätilusjärjestelyjä ja yhteismetsiä. Tavoitteena on parantaa metsätalouden kannattavuutta alueella. Lisäksi tavoitteena on edistää yhteismetsien perustamista ja tilojen liittymistä olemassa oleviin yhteismetsiin. Hankkeen puitteissa hankitaan maanmittauslaitokselta metsänhoitoyhdistyskohtaisia ja kunnittaiset metsien käytettävyysskartat. Hankkeessa tiedotetaan yleisissä tiedotustilaisuuksissa sekä käytettävyysskarttojen perusteella kiinteistörakenteeltaan heikommille alueille kohdentuen. Yhteismetsien osalta tiedotetaan maakunnan yhteismetsille mahdollisuudesta ottaa uusia tiloja mukaan, metsänomistajille uusien yhteismetsien perustamismahdollisuuksista ja alueen kunnille ja seurakunnille mahdollisuudesta käyttää kuntien ja seurakuntien metsäomaisuutta osana uutta yhteismetsää.

Hankkeen tiedotus kohdistuu pääosin alueen metsänomistajiin. Yhteistyötä tehdään metsänhoitoyhdistysten, kuntien, seurakuntien ja maakuntaliiton, metsä- ja puualan yrityksiensä sekä pankkien kanssa. Edunsaajia ovat luonnollisesti alueen metsänomistajat. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on myöntänyt sadan prosentin tuen. Hankkeen tulokset ja toimenpiteet raportointiajalta 1.1. – 31.12.2011 esitellään myöhemmin tässä raportissa.

4 Raportti

4.1 Tavoitteet

Toimiva metsä hankkeen tavoitteena on parantaa metsätilusjärjestelyin metsätilojen kokoa ja muotoa.

Parantaa maakunnan metsätalouden kannattavuutta.

Edistää yhteismetsien perustamista.

Edistetään tilojen liittymistä olemassa oleviin yhteismetsiin.

4.1.1 Hankkeen ylempien tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Hankkeen ylätasoinen tavoitteena on pysäyttää metsätilojen pirstoutuminen.

4.1.2 Hankkeen tavoitteet

Tavoitteet saavutetaan metsänomistajille suunnatun tehokkaan tiedotuksen keinoin. Tiedonvälitykseen käytetään sekä yleistiedottamista sekä kohdennettua tiedottamista. Hankkeen määrällisiä tavoitteita sekä tuloksia on asetettu seuraavasti:

- yleisiä tiedotustilaisuuksia 4 kpl / vuosi, joihin osallistuu yhteensä 150 maanomistajaa
- aiheeltaan täsmennettyjä avoimia maanomistajainfoja 10 kpl / vuosi, joihin osallistuu yhteensä 200 maanomistajaa
- tiedottaminen suurelle yleisölle metsänomistuksen pirstoutumisen aiheuttamista haasteista tiedotteiden ja artikkeleiden muodossa. Tavoitteena on 5 tiedotetta tai artikkelia vuodessa.
- tiedottamisella pyritään siihen, että kolme metsätilusjärjestelyn tarveselvitystä käynnistynyt, yksi metsätilusjärjestelytoimitus käynnistynyt (viimeksi mainitut siis hankkeen vaikutuksia)
- viiden uuden yhteismetsän perustaminen käynnistynyt ja osa perustettu
- hallinnoijan www-sivuille kootaan tilusjärjestelyistä ja yhteismetsistä neuvontapaketti
- olemassa olevien yhteismetsien laajentuminen käynnistynyt ja koottu koulutusmateriaalia, jossa mm. määritellään malli liittyvän tilan yhteismetsäosuuden laskemiseksi

4.2 Toteutus ja toimenpiteet

Hankkeessa tehdään kohderyhmittäinen ja aikataulutettu tiedotussuunnitelma, missä esitetään ne toimenpiteet joilla hankkeen tavoitteet saavutetaan.

Hankkeen toimenpiteiden painopiste suunnataan kiinteistörakenteeltaan heikoimmille alueille. Hankkeessa selvitetään kuntatasolla metsien kiinteistörakennetta ja näin saadaan tietoon ne alueet, joilla kiinteistörakenne on heikoin. Maanmittauslaitos on kehittänyt metsien kiinteistörakenteen analysointiin välineen, jolla on tuotettu yleistietoa koko Suomen metsien kiinteistörakenteesta. Tällä välineellä voidaan nopeasti kohdentaa tilusrakenteeltaan heikoimmat kunnat ja alueet.

Hankkeen aikana tiedotetaan asiasta alueen metsäalan toimijoille heidän omissa tilaisuuksissa. Tarkoituksena on heidän kautta välittää tietoa metsänomistajille hankkeesta ja samalla selvittää toimijoiden kanta asiasta.

Hankkeen tiedotustilaisuuksia on eritasoisia. Yleiset tiedotustilaisuudet kohdistuvat suurempiin ryhmiin ja niissä on esillä metsänomistuksen eri vaihtoehtoja laajemmin. Nämä tilaisuudet ovat avoimia ja ne järjestetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Yleisiä tiedotustilaisuuksia järjestetään eri puolilla maakuntaa.

Pientilaisuuksissa sisältö on räätälöity kohderyhmän mukaan. Näitä tarkennettuja tilaisuuksia järjestetään kunnittain/metsänhoitoyhdistyksittäin koko hankealueella. Tilaisuudet ovat avoimia kaikille asiasta kiinnostuneille

Hankkeessa työstetään aiheeseen liittyvää tiedotusmateriaalia. Materiaalia jaetaan tilaisuuksissa sekä sähköisesti hankkeen verkkosivujen kautta. Metsäkeskuksen ulkoisille sivuille tehdään oma paikka, joka toimii tiedotuskanavana tilusjärjestelyn toteuttamisesta ja yhteismetsien perustamisesta. Linkki kys. sivusta laitetaan myös maanmittauslaitoksen ja metsätalouden kehittämiskeskus Tapion sivuille.

Hankkeen tilaisuuksiin kutsutaan asiantuntijoita luennoimaan. Maanomistajia, joilla on kokemusta tilusjärjestelystä ja /tai yhteismetsästä kutsutaan myös tilaisuuksiin kertomaan omista kokemuksistaan. Hankkeessa voidaan hyödyntää lähialueitten (Ruotsi) kokemuksia asiantuntijavaihdoin.

Yhteismetsien perustamista edistetään tiedottamalla perustamiseen ja toimintaan liittyvistä asioista. Suurin kiinnostus näyttää kohdistuvan ns. suvun yhteismetsiin, jolloin metsien jakamisen sijasta perustetaan yhteismetsä antamaan suvun metsien omistukselle jatkuvuutta. Alueen kuntien ja seurakuntien osalta selvitetään heidän metsänomistuksensa ja samalla heidän kiinnostustaan käyttää kunnan tai seurakunnan metsäomaisuutta osana mahdollisesti alueelle perustettavaa yhteismetsää.

Tilan liittyminen olemassa olevaan yhteismetsään on vielä suhteellisen tuntematon mahdollisuus niin yhteismetsille kuin metsänomistajille. Hankkeen tiedotustilaisuuksissa tuodaan tämä vaihtoehto esille.

Toimenpiteet raportointikaudella

Tehtiin metsätilusjärjestely-esitys. Tehtyä esitettä, aikaisemmin tehtyä hanke-esitystä ja Maanmittauslaitoksen, Tapion ja Metsäkeskusten yhteistyönä painattamaa yhteismetsäesitystä on jaettu hankkeen tilaisuuksissa.

Metsäkeskuksen nettisivujen yhteydessä toimivan hankkeen nettisivuille on koottu neuvontamateriaalia tilusjärjestelyistä ja yhteismetsistä, lisäksi sivulle on arkistoitu hanketilaisuuksien luentomateriaaleja.

Toimiva metsä hankkeen osalta ajalla 1.1. - 31.12.2011 on pidetty seuraavat tilaisuudet:

Yleisiä tiedotustilaisuuksia 10 kpl:

20.1.2011, "Metsätilat tuottokuntoon" tilaisuus **Ylivieskassa**, osallistujia 71 kpl.

22.2.2011, "Metsätilat tuottokuntoon" tilaisuus **Oulaisissa**, osallistujia 23 kp.

23.3.2011, "Metsätilat tuottokuntoon" tilaisuus **Kalajoella**, osallistujia 31 kpl.

5.4.2011, "Yhteismetsäilta" tilaisuus **Utajärvellä**, järjestelyt yhdes. mhy:n kanssa, osallistujia 14 kpl.

27.4.2011, "Metsätilat tuottokuntoon" tilaisuus **Nivalassa**, osallistujia 29 kpl.

11.5.2011, "Yhteismetsäilta" tilaisuus **Taivalkoskella**, osallistujia 33 kpl.

25.5.2011, "Yhteismetsäilta" tilaisuus **Pyhäjoella**, osallistujia 9 kpl.

20.9.2011, "Metsätilat tuottokuntoon" tilaisuus **Hailuodossa**, osallistujia 18 kpl.

13.10.2011, "Metsätilat tuottokuntoon" tilaisuus **Haapajärvellä**, osallistujia 23 kpl.

1.12.2011, "Infotilaisuus tilusjärjestelyistä ja yhteismetsistä, **Siikalatva**, osallistujia 22 kpl.

Yhteensä yleisiin tiedotustilaisuuksiin osallistui **273** henkeä

Täsmennettyjä tilaisuuksia 18 kpl:

Kiimingin yhteismetsäkyselyn tiedotustilaisuus, Kiiminki 27.1.2011, osallistujia 25 kpl.

Kuusamon yhteismetsän liittymiskyselyn suunnittelu ja hankeinfo, Kuusamo 15.2.2011, osallistujia 4 kpl.

Maakunnan yhteismetsäpäivät toimiville yhteismetsille, Oulu 24.2.2011, osallistujia 26 kpl.

Vihannin kunta, mhy Pyhäjokilaakso, hanke-esittely ja yhteismetsätiedotusta, Vihanti 18.3.2011, osallistujia 6 kpl.

Pahkakosken yhteismetsäkyselyn tiedotustilaisuus yhteismetsän hoitokunnan kokouksessa, li 19.4.2011, osallistujia 4 kpl.

Nivalan kaupunki, mhy Kalajokilaakso, hanke-esittely ja yhteismetsätiedotusta, Nivala 4.5.2011, osallistujia 3 kpl.

Ylikiimingin yhteismetsäkyselyn tiedotustilaisuus, Ylikiiminki 8.6.2011, osallistujia 10 kpl.

Kuusamon yhteismetsän liittymiskyselyn tulosten esittely yhteismetsän hoitokunnalle, Kuusamo 4.7.2011, osallistujia 10 kpl.

Haukiputaan ulkopalstan metsätilusjärjestelyn tarveselvityksen ja yhteismetsän perustamisen esittely Tornator Oy:n edustajille, Oulu 9.8.2011, osallistujia 6 kpl.

Yhteismetsäselvityspalaveri Lumijoen kunnan ja seurakunnan edustajien kanssa, Lumijoki 15.8.2011, osallistujia 5 kpl.

Hankeinfo ja palaveri Kestilän yhteismetsään liittymisestä. Hoitokunnan kokous, Kestilä 30.8.2011, osallistujia 6 kpl.

Haapajärven kaupunki, seurakunta ja mhy Kalajokilaakso, hanke-esittely ja yhteismetsätiedotusta, Haapajärvi 13.10.2011, osallistujia 7 kpl.

Yhteismetsien rahoitus- ja veropäivät, Oulu 20.10.2011, osallistujia 66 kpl.

Hanke-esittely ja yhteismetsäyhteistyö neuvottelua UPM:n edustajien kanssa, Oulu 24.10.2011, osallistujia 3 kpl.

Yhteismetsänperustaminen tilusjärjestelyn yhteydessä tiedotustilaisuus, mukana Metsähallitus, Tyrnävä 3.11.2011, osallistujia 28 kpl.

Infotilaisuus metsätilusjärjestelyistä ja yhteismetsistä Mieluskylän alueen metsänomistajille, Haapavesi 15.11.2011, osallistujia 33 kpl.

Kiiminki-Ylikiiminki yhteismetsäselvityksen tulosten esittelyä yhteismetsän "toimitusmiehille", Oulu 14.12.2011, osallistujia 4 kpl.

Pahkakosken yhteismetsään liittyminen, liittyvien tilojen esittely, arvonmäärityksen perusteet. Yhteismetsän hoitokunnan kokous, li 20.12.2011, osallistujia 6 kpl.

Yhteensä täsmennettyihin tilaisuuksiin osallistui **252** henkeä

Lisäksi hanketta on esitelty seuraavissa 17 tilaisuudessa:

Haukiputaalaisen yhteisalueen vuosikokous, Oulu, 10.1.2011, hankeinfo, yhteisalueesta yhteismetsä, osallistujia 5 kpl.

Maamiesseuraviikon tilaisuus Oivangissa Kuusamossa, 18.1.2011, yhteismetsäinfo, osallistujia 30 kpl.

Innometsä-hankkeen ”Muutokset metsissämme” seutukuntatilaisuus, Siikajoki 25.1.2011, osallistujia 26 kpl

Stora Enson metsäveroilta, Oulu 3.2.2011, osallistujia 184 kpl

Metsäkeskuksen talvineuvottelupäivät metsäsuunnittelijoille ja metsänparannusesimiehille Oulussa 11.2.2011, hanke-esittely ja tulosten esittely, osallistujia 76 kpl.

Bioenergia hankkeen ”Energiapuu osana kannattavaa metsätaloutta” tilaisuus, Liminka 2.3.2011, osallistujia 16 kpl.

Innometsä-hankkeen ”Muutokset metsissämme” seutukuntatilaisuus, Kuusamo 7.4.2011, osallistujia 18 kpl

Bioenergia hankkeen ”Energiapuu osana kannattavaa metsätaloutta” tilaisuus, Haapajärvi 12.4.2011, osallistujia 3 kpl.

Bioenergia hankkeen ”Energiapuu osana kannattavaa metsätaloutta” tilaisuus, Ylivieska 13.4.2011, osallistujia 7 kpl.

OSAKK:n metsätilan omistusjärjestelyt – tehoa neuvontaan – hankkeen päätösseminaari, Oulu 28.4.2011, osallistujia 29 kpl.

Bioenergia hankkeen ”Energiapuu osana kannattavaa metsätaloutta” tilaisuus, Pudasjärvi 5.5.2011, osallistujia 16 kpl.

Maanmittauslaitoksen metsänarviointikoulutus, Oulu 24.5.2011, osallistujia 12 kpl.

Haukiputaan ulkopalsta tarveselvityksen loppukokous, yhteismetsäinfo, Haukipudas 18.8.2011, osallistujia 57 kpl.

Hanke-esittely Ely:n luonnonvara-teemaryhmälle, Oulu 17.10.2011, osallistujia 7 kpl.

Bioenergia hankkeen, Kiiskilän pilottikylän kehittämisistunto, Toimiva metsä hankkeen esittely, Sievi 31.10.2011, osallistujia 21 kpl.

Bioenergia hankkeen, P-Suomen metsäenergiavarat ja logistiikkahaasteet nyt ja tulevaisuudessa seminaari, tilusrakenteen haasteet energiapuunkorjuulle, Oulu 16.11.2011, osallistujia 77 kpl. Pääkallon tilusjärjestelytoimituksen toimituskokous, yhteismetsäinfo, Tyrnävä 2.12.2011, osallistujia 17 kpl.

Tilaisuuksiin osallistui yhteensä **601** henkilöä.

Em. tilaisuuksiin on osallistunut kaikkiaan yhteensä:

1126 henkeä, vuoden 2011 aikana

Toimiva metsä hankkeen osalta hankkeen alusta tämän vuosiraportin alkuun aikavälillä 1.9.2009 - 31.12.2010 on pidetty tilaisuuksia seuraavasti:

Yleisiä tilaisuuksia 14 kpl, osallistujia 438 henkeä.

Täsmennettyjä tilaisuuksia 8 kpl, osallistujia 120 henkeä

Hanketta esitelty muiden järjestämissä tilaisuuksissa 10 kpl, osallistujia 252 henkeä

Yhteensä em. 32 tilaisuuteen on osallistunut 810 henkeä.

Yhteistyö:

Yhteistyötä on tehty Bioenergia- ja Innometsä -hankkeiden kanssa.

Yhteistyötä hankeasioihin liittyen on tehty Haapavesi-Kärsämäki mhy, Iin mhy, mhy Kalajokilaakson, Kiimingin mhy, mhy Pyhäjokilaakson, Oulun Seudun mhy, Siikalakeuden mhy, Siikalatvan mhy, Taivaalkosken mhy, Utajärven mhy ja Ylikiimingin mhy kanssa.

Kiimingin, Lumijoen, Pyhäjoen kuntien ja seurakuntien; Oulaisten ja Haapajärven kaupunkien ja seurakuntien; Haapaveden, Kalajoen, Nivalan ja Oulun kaupunkien sekä Hailuodon, Taivaalkosken ja Vihannin kuntien edustajien kanssa on neuvoteltu heidän metsämaidensa käytöstä, mikäli kunnan alueella alkaa tilusjärjestely / yhteismetsän perustaminen. Vastaavaa neuvottelua on käyty Tornator Oy:n kanssa. Yhteistyötä Metsähallituksen kanssa uuden yhteismetsän perustamisen osalta, osa valtakunnallista pilottia. Yhteistyötä UPM:n kanssa yhteismetsään liittymisen osalta, osa UPM valtakunnallista hanketta.

Yhteistyötä on tehty verohallinnon edustajien kanssa tilusjärjestely- ja yhteismetsäverotusasioiden osalta.

Yhteistyötä on tehty Osuuspankin ja Tapiola pankin kanssa yleisten yhteismetsätilaisuuksien järjestämiseksi.

Kestilän-, Kuusamon- ja Pahkakosken yhteismetsien kanssa tehty yhteistyötä yhteismetsiin liittymisasiossa.

Toimiva metsä hankkeen osalta hankkeen alusta tämän vuosiraportin alkuun aikavälillä 1.9.2009 - 31.12.2010 on tehty yhteistyötä tässä raportissa mainittujen tahojen lisäksi seuraavasti:

Kahden muun hankkeen kanssa, Metsätilan sukupolven vaihdos, tehoa neuvontaan koulutushanke ja Elinvoimainen metsätila –hanke.

Neljän muun metsänhoitoyhdistyksen ja metsänomistajien liiton kanssa, viiden muun kunnan, yhden seurakunnan, kahden metsäfirman ja kahden pankin sekä maakuntaliiton kanssa.

Hankkeesta on tiedotettu lehdissä.

Artikkelit hanke aiheista on julkaistu, yhteensä **31** kpl:

Kaleva, 18.1.2011

”Metsätiloja halutaan tuottavammiksi”

Kalajokilaakso, 21.1.2011

”Metsätilat halutaan tuottokuntoon”

Kalajokilaakso, 22.1.2011

Pääkirjoitus, ”Yhteismetsä saa tulla”

Rantalakeus, 26.1.2011

”Lumijokisia metsänomistajia houkutellaan yhteismetsään”

Raahen seutu, 27.1.2011

”Enemmänkin olisi mahtunut”

Siikajokilaakso, 31.1.2011

”Metsistä enemmänkin tienestiä”

Siikajokilaakso, 31.1.2011

”Lumijoen yhteismetsään pääsee vielä mukaan”

Rantapohja, 1.2.2011

”Kiiminkiin tulee yhteismetsä”

Pyhäjokiseutu, 10.2.2011

”Tilusrakenne haittaa toimivaa metsätaloutta”

Pyhäjokilaakson ja Haapaveden-Kärsämäen mhy Metsäviesti-lehdessä, helmikuussa, nro 1/2011

”Nauhamaiset metsätilat aiheuttavat harmia ja lisäkustannuksia”

lin, Kiimingin, Muhoksen, Oulunseudun, Yli-Kiimingin ja Yli-lin mhy Metsäsanoma lehdessä nro 1/2011

”Kiimingin yhteismetsähanke edistyy”

Rantapohja, 12.4.2011

”Ylikiiminkiin yhteismetsätarjous”

Nivala lehti, 26.4.2011

”Kannattavuutta lisää tilusjärjestelyillä ja yhteismetsillä”

Pudasjärvi lehti, 27.4.2011

”Yksityismetsätaloudessa kannattavuus saavutetaan suunnitelmallisuudella”

Koillismaan uutiset, 28.4.2011

”Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden kannattavuus”

Siikalakeuden ja Siikalatvan metsänhoitoyhdistysten Metsäviesti-lehdessä, toukokuussa, nro 2/2011

”Yhteismetsä on todellinen vaihtoehto”

Kalajokilaakso, 4.5.2011

”Isojako ja perinnönjaot pilkkoneet Nivalan metsät”

Pudasjärvi lehti, 11.5.2011

”Energiapuu osana kannattavaa metsätaloutta”

Rantapohja 14.6.2011

”Yhteismetsä suunnitteilla Kiiminkiin ja Ylikiiminkiin”

Metsä 3, 2011, 27.6.2011, Metsähallituksen tiedotuslehti, yhteismetsäpilotin esittely

”Yhteismetsien suosio kasvaa”

Rantapohja 25.8.2011

”Tilusjärjestely etenee sutjakkaasti”

Tietoa Maasta 3, ”2011, 4.10.2011, Maanmittauslaitoksen tiedotuslehti

”Yhteismetsällä tehoa metsänhoitoon”

lin, Kiiming., Muhoksen, Oulunseud., Yli-Kiimin., Yli-lin, Utajärven mhy Metsäsanoma lehdessä nro 2/2011

”Kevään 2011 tapahtumia Utajärvellä”

Maaselkä 10.10.2011

”Tilusjärjestelyllä ja yhteismetsällä kannattavuutta”

Sieviläinen 26.10.2011

”Kiiskilä – Esimerkki Sievistä”

Sieviläinen 9.11.2011

”Kiiskilän pilottikylätilaisuus kokosi kyläläisiä keskustelemaan”

Maaseudun Tulevaisuus 23.11.2011

”Tilarakenne vaikeuttaa energiapuun hankintaa”

Haapavesi-lehti 24.11.2011

”Mieluskylällä selvitetään metsätilusjärjestelyn tarvetta”

Siikajokilaakso 29.11.2011

”Tilusjärjestely tai yhteismetsä auttaa tuottavampaan metsänomistukseen”

Kaleva 4.11.2011

”Eläkeläiset luopuvat metsistä”

Artikkelit internet julkaisuissa

Artikkelit hanke aiheista on julkaistu, yhteensä 6 kpl:

Pyhäjokiseutu nettilehti, 9.2.2011

”Tilusrakenne haittaa toimivaa metsätaloutta”

Silmu, metsäkeskusten intranet, 3.11.2011

”Kunta innosti metsänomistajat yhteismetsään”

Silmu, metsäkeskusten intranet, 3.11.2011

”Kommunen uppmuntrade skogsägarna att bilda en samfällid skog”

Metsäkeskus, Uutiskirje 8.11.2011

”Kunta innosti metsänomistajat yhteismetsään”

Metsäkeskus, Uutiskirje 21.11.2011

”Metsäenergia-alan kannattavuuden kohennuttava”

Nettikaleva 4.12.2011

”Kaupunkilaiset kiinnostuneet yhteismetsistä”

Muu tiedottaminen

Hankkeesta on tiedotettu omien nettisivujen lisäksi mhy Kalajokilaakson ja Utajärven mhy nettisivuilla. Omille hankesivuilla on linkit Maanmittauslaitoksen ja Tapion ulkoisilta nettisivuilta.

Hankevetäjä on mukana maanmittauslaitoksen vetämässä yhteismetsän arvon määrittäminen projektissa. Projektin yhteistyötahoina ovat metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, metsäkeskus Häme-Uusimaa, MTK, Nordea, Sallan yhteismetsä, Etelä-Suomen yhteismetsä. Projektin loppuraportti julkaistaan v. 2012 alkupuolella.

Ohjausryhmän kokoaminen ja suostumukset kerättiin ohjausryhmän jäseniltä. Hanketta toteutetaan suunnitelman ja rahoituspäätöksen mukaisesti. Hankkeen tavoitteet ja tulokset 2011 **indikaattori lomakkeessa on koottuna hankkeen alusta vuoden 2011 loppuun toteutuneet toimenpiteet.**

Toimiva metsä hankkeen osalta hankkeen alusta tämän vuosiraportin alkuun aikavälillä 1.9.2009 - 31.12.2010 on tiedotettu seuraavasti:

Hankkeesta on kirjoitettu 22 artikkelia eri lehtiin, paikallisradiossa ollut kaksi haastattelua ja viiden metsänhoitoyhdistyksen nettisivuilla on tiedotettu hankkeesta.

4.2.1 Aikataulu

Hankkeen toiminta-aika on 1.9.2009 – 31.8.2012 ja tämä raportti koskee aikaväliä 1.1. – 31.12.2011.

4.2.2 Resurssit

Toimiva metsä hankkeen päätoimisena projektipäällikkönä toimii Mikko Honkanen 1.11.2009 alkaen. Tämän lisäksi on hankkeelle tehnyt töitä metsäkeskuksen metsänhoidon asiantuntija, viestintäassistentti, palkanlaskija, kehittämispäällikkö ja kirjanpitäjä. Maanmittauslaitokselta hankkeelle on tehnyt töitä tilusjärjestelypäällikkö, palkanlaskija, kaksi kartoittajaa, kaksi toimitusvalmistelijaa ja kehittämiskeskuksen asiantuntija. Ostopalveluna on hankittu asiantuntijapalveluita seminaareihin. Työtilat ovat Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskuksessa, Oulussa.

4.2.3 Toteutuksen organisaatio

Hankkeen hallinnoijana toimii Pohjois-Pohjanmaan Metsäkeskus, jonka johtaja Niilo Piisilä on hankkeen johtaja. Projektipäällikkö Mikko Honkanen vastaa hankkeen käytännön toteutuksesta ja kirjanpitäjänä toimii Riitta Vikstedt. Ohjausryhmän tehtävänä on hankkeen toteutuman seuranta ja siihen liittyvä ohjaus. Ohjausryhmä on koottu seutukuntien edustajista, jotta koko maakunnan näkemys tulee huomioon otetuksi.

4.2.4 Kustannukset ja rahoitus

Kululuokka	2009	2010	1-6 2011	7-12 2011	Päätös	Jäljellä
<i>Palkkauskulut</i>	7486	48380	31024	24055	246 000	135055
<i>Ostopalvelut ja palkkiot</i>	110	1664	2884	2315	30 000	23027
<i>Vuokrat</i>	33	2147	1431	1433	9 000	3956
<i>Kotimaan matkakulut</i>	142	5624	3855	4108	22 500	8771
<i>Ulkomaan matkakulut</i>					7 000	7000
<i>Muut kustannukset</i>	529	11463	4463	8048	30 000	5497
YHTEENSÄ	8300	69278	43657	39959	344 500	183306

Raportin kirjoittamisen aikaan on kolme maksamispäätöstä saatu. Ensimmäinen ajalle 1.9.2009 – 31.8.2010, toinen ajalle 1.9.2010 – 31.12.2010 ja kolmas ajalle 1.1.2011 – 30.6.2011

4.2.5 Raportointi ja seuranta (kokoukset, ohjausryhmätyöskentely)

Raportointi ajanjaksolla käytiin neuvotteluja rahoittajan kanssa yhden kerran. Ohjausryhmätyöskentely keskittyi lähinnä tilannetiedottamiseen. Kolmas ohjausryhmäkokous pidettiin 12.1.2011 ja neljäs 31.8.2011.

Sidosryhmäpalavereita pidettiin säännöllisesti. Hankkeesta tiedotettiin suoraan sähköpostitse (hankkeiden ryhmäsähköpostilla)

Hankkeen seuranta tehtiin ylläpitämällä toimenpidelistaa kuukausittain. Projektipäällikkö piti esimiehensä kanssa säännöllisesti

suunnittelupalavereita, joissa käytiin läpi hankkeen tavoitteita ja tehtäviä. Rahoituspäätöksen jälkeen Toimiva metsä hanke on liitetty hankerekisteriin (www.hankerekisteri.fi).

4.2.6 Toteutusolelutukset ja riskit

Hanke etenee suunnitelman mukaisesti ja riskejä ei tällä hetkellä ole näköpiirissä. Hankkeelle suunnitellaan haettavaksi yhden vuoden lisäaikaa.

4.3 Yhteistyökumppanit

Hankkeella on laaja maakuntarajat ylittävä yhteistyöverkosto. Raportointiaikana tiiviimmin yhteistyötä tehtiin metsänomistajajärjestöjen kanssa. Muita tärkeitä yhteistyötahoja ovat kunnat, seurakunnat, metsäyhtiöt ja pankit. Lisäksi yhteistyötä tehtiin metsätalouden kehittämiskeskus Tapion, metsäntutkimuslaitoksen ja maanmittauslaitoksen kehittämiskeskuksen kanssa.

4.4 Tulokset ja vaikutukset

Hankkeen tuloksia

Metsätilusjärjestelyn esite valmistui marraskuussa 2011.

Hankkeen tiedotuksen tuloksena yksi metsätilusjärjestelytoimitus on käynnistynyt.

Haukiputaan ulkolohko, 5700 ha suuruisen alueen metsätilusjärjestelytoimituksen alkukokous pidettiin 21.12.2011 Haukiputaalla.

Hankkeen tiedotuksen tuloksena on jätetty 1 tarveselvitys hakemus (aikaisemman 7 lisäksi) ja 5 lisähakemusta aikaisemmin haetuille alueille.

li, Etelä-lin alue Yli-lin rajalta, josta tarveselvityshakemus, hakijoina 2 yksityistä maanomistajaa.

Lisähakemukset: Liminka, Ketunmaa, hakijoina 2 yksityistä maanomistajaa. Haapavesi, Mieluskylä, hakijoina 3 yksityistä maanomistajaa

Hankkeen toimesta on tehty 5 yhteismetsäselvitystä. Näistä kolmessa on kysymys uuden yhteismetsän perustamisesta ja kahdessa olemassa olevaan liittymisestä.

Kiiminki, mukana selvityksessä 21 yksityistä metsänomistajaa ja Kiimingin kunta, tilojen yhteisala yksityisillä 799 ha ja kunnalla 185 ha.

Ylikiiminki, mukana selvityksessä 13 yksityistä metsänomistajaa, Oulun kaupunki, Tornator Oy ja Turveruukki Oy, tilojen yhteisala yksityisillä 925 ha, kaupungilla 252ha, Tornator Oy:llä 420 ha ja Turveruukilla yli 500 ha.
Lumijoen ulkopalsta, mukaan ilmoittautui 7 yksityistä metsänomistajaa, Lumijoen kunta ja –seurakunta sekä Tornator Oy, tilojen yhteisala yksityisillä 272 ha, kunnalla 370 ha, seurakunnalla 235 ha ja Tornator Oy:llä 129 ha .

Pahkakosken yhteismetsä lissä, yhteismetsään halusi liittyä 13 yksityistä metsänomistajaa, heidän omistamiensa tilojen yhteisala on 71 ha.

Kuusamon yhteismetsä, yhteismetsään halusi liittyä 158 yksityistä metsänomistajaa ja 9 yhtiötä, heidän omistamiensa tilojen yhteisala on 13800 ha.

Hankkeen tiedottamisen vaikutuksesta ns. suvunyhteismetsiä perustettiin tai on haettu perustamistoimitusta neljä kappaletta.

Aitan yhteismetsä, Utajärvi, 212 ha

Gripin yhteismetsä, Muhos, 187 ha

Pihlajamaan yhteismetsä (useissa kunnissa) Nivala, Sievi, Halsua, Kajaani, Sotkamo, 217 ha

Timperin yhteismetsä (useissa kunnissa) Lappeenranta, Puolanka, Utajärvi, 317 ha

5 Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Tämä täydennetään hankkeen loppuraporttiin

6 Allekirjoitus ja päiväys

Oulussa 20.3.2012

Mikko Honkanen

projektipäällikkö

Toimiva metsä hanke